

Eredményesség és hatékonyság a közigazgatásban

Dr. Radics Zsuzsanna Gabriella, Országos Egészségbiztosítási Pénztár

A közpénzek felhasználása során egyetlen költségvetési szerv sem hagyhatja figyelmen kívül a hatékonyságot és az eredményességet. Ennek a célnak a szem előtt tartásával működik az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Jogi Főosztálya is. A cikk több évet felölelve mutatja be a Jogi Főosztály hatékonyságának, eredményességének alakulását.

All budgetary institutions have to take into consideration the efficiency and efficacy when spending budgetary resources. The Legal Department of National Health Insurance Fund is also focusing at this principle in its work. This article shows the efficiency and results of the Legal Department throughout the recent years.

A JOGI FŐOSZTÁLY HELYE A SZERVEZETBEN, FUNKCIÓI

Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) és annak regionális pénztárai (REP-ek) ellátják többek között a finanszírozási szerződésekkel rendelkező alap-, járó-, fekvőbeteg ellátást nyújtó szolgáltatók finanszírozásának felügyeletét, elszámolják a gyógyszer-, gyógyászati segédeszköz, gyógyászati ellátás árához nyújtott támogatás összegét, valamint döntenek a biztosítottak pénzbeli ellátásáról, és átutalják a megállapított összegeket. Az OEP döntési kompetenciájába tartozik továbbá:

- a gyógyszerek-, gyógyászati segédeszközök társadalombiztosítási támogatásba történő befogadása,
- a gyógyászati ellátások közfinanszírozás alapját képező árának kialakítására irányuló ártárgyalás lefolytatása,
- az európai uniós tagságból (szociális biztonsági egyezményekből) adódó nemzetközi-, valamint a külföldi gyógykezeléshez kapcsolódó feladatok ellátása,
- jogszabályokban előírt egyedi engedélyezési, illetve méltányossági eljárások elvégzése.

Az OEP, mint központi szerv irányítja, ellenőrzi, koordinálja a REP-ek tevékenységét, továbbá a REP-ek döntése ellen benyújtott fellebbezés esetén másodfokú szervként jár el.

Az OEP és a REP-ek működését, feladatainak ellátását behatárolják a jogszabályok, amely jelenleg több mint százötven jogszabály alkalmazását jelenti. Ezen szakmai normák nagy része folyamatosan módosul. A jogszabályok közötti eligazodásban, illetve azok megfelelő alkalmazásában kiemelkedő szerepe van az OEP Jogi Főosztályának.

A Jogi Főosztály jelentős ügyiratforgalmat (amely közigazgatásban önmagában is értékelési szempont) bonyolít

le, így például 2008. évben 5400 papíralapú ügyiratot intézett. A papíralapú ügyintézés mellett sok telefonos megkeresés érkezik, jelentős az emailben megküldött feladatok, kérdések, a többi főosztállyal folytatott személyes egyeztetések száma is. A Jogi Főosztály négy osztályból, a Közigazgatási-, Civiljogi-, Baleseti Megtérítési-, Adatvédelmi osztályokból áll.

A Közigazgatási Osztály fő feladata a jogszabályok értelmezése, az egészségbiztosítási pénztárak vonatkozásában az országosan egységes jogalkalmazás kialakítása, továbbá közreműködés az egészségbiztosítási ágazatot érintő jogszabályok illetve jogszabály módosítások előkészítésében, jogszabálytervezetek véleményezésének koordinálásában.

A Civiljogi Osztály a peres és a nemperes eljárásokban ellátja az OEP jogi képviselőjét, előkészíti és továbbítja a büntető feljelentéseket, továbbá – a közbeszerzési szerződéseket kivéve – jogi szempontból áttekinti, előkészíti, ellenjegyzzi a szerződéseket.

A Baleseti Megtérítési Osztály a REP-ekben dolgozó gázszok megtérítési munkáját országosan koordinálja, azaz a munkabalesetektől, üzemi balesetektől, foglalkozási megbetegedésektől, közlekedési és egyéb balesetektől, sérülésektől és más egészségkárosodásból származó egészségbiztosítási költségek megtérítését országosan koordinálja, felügyeli. Ennek keretében ellátja továbbá a megtérítési eljárásban a felelősség megállapításához szükséges orvosszakmai munka szakmai felügyeletét, annak országos koordinálását.

Az Adatvédelmi Osztály adatvédelmi szempontból vizsgálja meg a beérkezett adatkéréseket és engedélyezi illetve tagadja meg az adatok kiadását. Az osztály folyamatosan kapcsolatot tart az OEP többi szervezeti egységével az adatvédelmi feladatok betartása, betartatása céljából. A REP-ek vonatkozásában felügyeli, a helyszínen ellenőrzi az adatvédelmi szabályok betartását, intézkedést kezdeményez a feltárt hiányosságok megszüntetésére.

Szakmai felkészültségét tekintve ma már mind a négy osztályon jól felkészült kollégák intézik az ügyeket, akik teamben is nagyon hatékonyan tudnak együtt dolgozni. A fenti feladatokat a főosztályunk 25 fővel látja el.

A Jogi Főosztályon belül a Közigazgatási Osztály tevékenységének eredménye nehezen számszerűsíthető, hiszen nehéz számokra lefordítani egy jogszabály módosítás keresztülvitelét. Nehezen számszerűsíthető az egységes jogalkalmazást megvalósító koordinációs tevékenység is. Ezért az alábbiakban a többi három osztály, azaz a Civiljogi-, a Baleseti Megtérítési- és az Adatvédelmi Osztályok hatékony működését és eredményeit mutatom be.

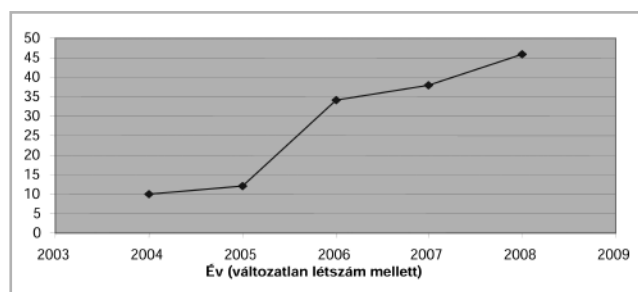
A CIVILJOGI OSZTÁLY MUNKÁJA

Az 1. ábra alapján megállapítható, hogy a 2005 óta meg-növekedett számú peres ügyben a jogi képviseletet változtat-lan létszám mellett látjuk el, így fontos szemponttá vált a specializálódás. Ez azt jelenti, hogy adott ügytípusra két-két kolléga „szakosodik”, elősegítve ezáltal a tárgyalásokra fel-készülésben a tudás-, tapasztalat átadását, illetve amennyi-ben valamelyik tárgyaláson helyettesítésre kerülne sor, ak-kor az ne okozzon problémát. Az egy főre eső, folyamato-san növekvő számú perek vonatkozásában érvényesül a hatékonyság.

A perekben akkor lehetünk eredményesek, ha jó együtt-működésünk van a többi főosztállyal, így megelőzhető, hogy jogilag megalapozatlan döntéseket kelljen a bíróság előtt „sikertelenül” képviselni. Ezt a szempontot is szem előtt tart-va, a főosztály egyik kiemelt célja a többi főosztállyal való jó kapcsolat kialakítása és annak fenntartása.

A 2007-2008. évben jogerős ítélettel zárult veszített pe-rek a méltányossági pereket is magukba foglalják. A köz-el-múltban vált lehetővé, hogy a méltányossági döntések ellen bírósági felülvizsgálatot kezdeményezzenek, így még nem volt tapasztaltunk abban, hogy milyen szempontokat fog a bíróság vizsgálni, ez tükröződik vissza a 2. ábrán, a 2007. évi peres statisztikánkban.

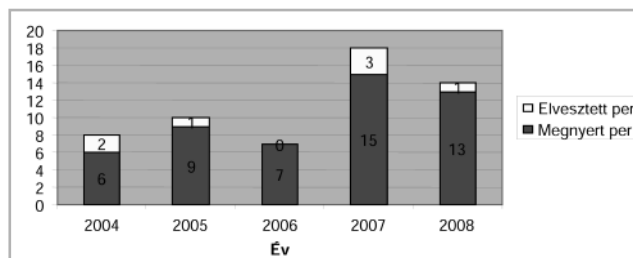
A Civiljogi Osztályon 2008-ban célként tűztük ki, hogy ki-emelt figyelmet fordítunk a természetes személyek OEP-pel szemben fennálló tartozásainak rendezésére. Ennek kere-tében bekértük azon adósok listáját, akik nem tesznek ele-get különböző szerződésekből eredő kötelezettségüknek. Az eredmény: ezen tartozásokból 2008 év folyamán 5 nem-peres eljárásból közel 9 millió forint folyt be, további 6 eset-ben indítottunk végrehajtást, melyből 5,7 millió forint bevétel keletkezett. Összesen 18 868 216 forintot hajtottunk be (1. táblázat).

1. ábra Indult perek száma

A BALESETI MEGTÉRÍTÉSI OSZTÁLY

2007. év végén került a Jogi Főosztályhoz a baleseti megtérítési terület. A Baleseti Megtérítési Osztály országosan koordinálja a megtérítési tevékenységet. Megtérítés ke-retében kerül sor azon egészségbiztosítási ellátásra kifizet-tett összegek visszafizetésére az Egészségbiztosítási

2. ábra Befejezett peres ügyek száma

Jogi eljárás	száma	összeg
Fizetési felszólítások:	4	664 743 Ft
Fizetési meghagyásos nem peres eljárások:	5	8 863 965 Ft
Végrehajtási eljárások:	6	5 734 767 Ft
Követelés peres úton:	3	1 904 032 Ft
Lezárt ügyek, rendezett tartozások:	8	1 700 709 Ft
Összesen:	-	18 868 216 Ft

1. táblázat Természetes személyek tartozásának jogi úton történő rendezése 2008. évben

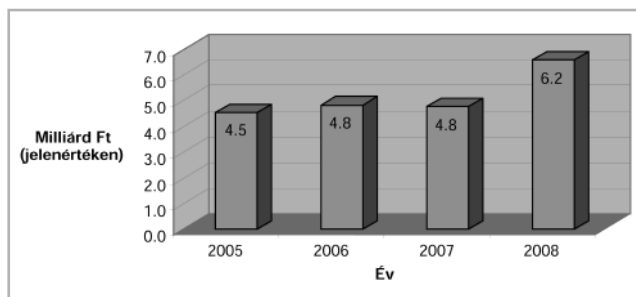
Alapba, amely ellátás nyújtására valakinek a „hibájából” ke-rül sor. Ezt az eljárást az OEP irányítása, koordinációja mel-lett a REP-ek folytatják le és a kifizetett ellátást megtérítetik a felelős személlyel, foglalkoztatóval. Az OEP-ben folyó ko-ordinációs tevékenység jelentősen befolyásolja, hogy men-nyi pénz folyik vissza az Egészségbiztosítási Alapba. Így a Baleseti Megtérítési Osztály szerepe szintén kulcsfontossá-gú. Az Osztály hatékonyságát szem előtt tartva személycse-rékkal és jobb munkaszervezéssel sikerült elérni, hogy a ko-rábbi hat dolgozó helyett öt fő látja el a meg-növekedett fela-datokat.

Az eredményesség elősegítésére, az OEP informatikai te-rületének közreműködésével továbbfejlesztettük a megté-rítési informatikai programot, amelynek segítségével orszá-gosan nyomon követhetjük a megtérítési ügyek állását. To-vábbá helyszíni ellenőrzés, levélben, emailben vagy telefo-non történő folyamatos információkérés útján ellenőrizzük, koordináljuk a régiók ügyintézését.

A régióban dolgozó kollégáinkat a megtérítési leve-zőrendszeren keresztül folyamatosan informáljuk a területre vonatkozó legfelsőbb bírósági döntésekről, munkavédelmi előírásokról, egyéb szakmai kérdésekről. Régiós munkatár-saink telefonon, emailen érkezett kérdéseire a lehető legrö-videbb időn belül megoldást keresünk.

Országos értekezleteket szervezünk, amelyen szakmai előadások keretében külön foglalkozunk a problémás ügyek során felvetődő kérdésekkel, elősegítve ezáltal az eredmé-nyességet.

Az alábbi táblázat a baleseti megtérítés elmúlt négy év-ben országosan elért (jelenértékre számított) bevételeit hasonlítja össze. Az összehasonlításból jól látható, hogy milyen jó eredményt ért el 2008. évben ez a terület (3. áb-ra).

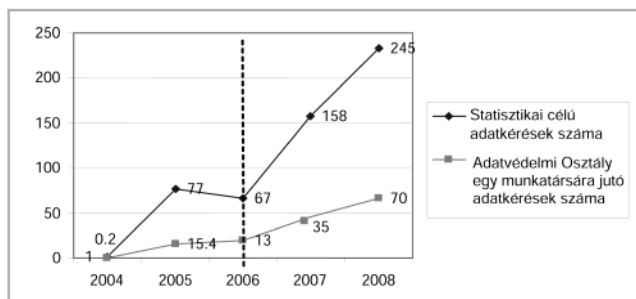
3. ábra
Baleseti megtérítési szakterület országos eredménye

AZ ADATVÉDELMI OSZTÁLY TEVÉKENYSÉGE

2006. végén került az Adatvédelmi Osztály a Jogi Főosztályhoz. Az adatvédelem éveken keresztül önálló osztályként fejtette ki tevékenységét, így nem kis kihívást jelentett az osztályt az akkor már kialakult főosztály szervezetébe integrálni.

Az Adatvédelmi Osztály nem csak adatkérésekkel foglalkozik, hanem tevékenységi körébe tartozik az adatvédelmi tevékenység OEP-en belüli koordinálása, a régiók adatvédelmi feladatainak ellenőrzése is.

A 4. ábrán számszerűen, pontosan kimutatható, statisztikai jellegű adatkérésekre építve mutatom be az Adatvédelmi Osztály hatékony működését. Mint az az ábráról leolvasható, az Adatvédelmi Osztály a statisztikai adatkérés területén hatékonyabban látta el feladatát 2008-ban, mint a megelőző években. 2006. évhez viszonyítva, létszámra lebontva 5-ször hatékonyabban végezte munkáját, amely a személyi állományban bekövetkezett változásnak és egy új eljárásrend bevezetésének együttes hatása. (Személyi állomány változása: 2005-ban 5 fő, 2007-től 4,5 fő majd 2008-ban 3,5 fő látta el az Adatvédelmi Osztály feladatait. 0,5 főként jelenik meg a csökkentett munkaidőben dolgozó kollégánk.)

4. ábra
Lezárt statisztikai célú adatkérések száma

ÖSSZEFOGLALÁS

2006. januárjától vezetem a Jogi Főosztályt. Ezalatt az idő alatt a főosztály személyi állományában jelentős változás következett be. A köztisztviselői állomány harmada cserélődött ki. Jelenleg egy agilis, lelkiismeretes csapat látja el a Jogi Főosztályra háruló feladatokat.

A hatékony és eredményes munkavégzésben a jó személyi összetétel túl a motivációnak is fontos szerepe van.

2006. áprilistól külső, szakmai motivációs tényezőként került alkalmazásra a szakmai értekezletek tartása, amelyek kéthetente, egy-másfél órás időkeretben zajlanak. Szakmai értekezleten nem csak a főosztály munkatársai tartanak előadásokat adott témából a főosztály többi munkatársának, hanem más főosztályokról is meghívom előadónak az adott témában jártas szakembereket, elősegítve ezáltal szakmai ismereteink bővítését.

A főosztályvezetők és kollégáik együttműködésének köszönhető, hogy az újonnan érkező munkatársaink más főosztályokon pár munkanapot eltölthetnek tanulás céljából, amely szintén elősegíti a szakmai motivációt, továbbá a főosztályok közötti együttműködést.

2006. áprilistól folyamatosan tartunk országos szakmai értekezleteket is, amelyeken a Mep-ek illetve azok jogutódjaként a REP-ek vezetői, jogászai, megtérítési-, adatvédelmi ügyintézői vesznek részt. Az országos értekezletek elsősorban az egységes jogalkalmazás elősegítésére és a szakmai konzultációk megtartására hivatottak. 2006-ban negyedévente, 2007-től félévente tartjuk az országos értekezleteket, amelyek azonban kétnaposra bővültek. Az OEP, mint országos hatáskörű szerv koordinációs feladatokat is ellát, így ezeknek az értekezleteknek kiemelkedő szerepük van abban, hogy országosan eredményessé váljon a munkavégzés.

Mint azt a fenti példa is mutatja, a bevételek növelése, a munkaerő hasznosítása szempontjából a közigazgatásban is fontos lehet a hatékonyság, az eredményesség szem előtt tartásával történő munkavégzés, munkaszervezés. Míg a szervezés, a jó személyi összetétel és a motiváció az alapja a hatékony munkavégzésnek, addig főosztályunk eredményes munkavégzéséhez elengedhetetlenül fontos az OEP többi főosztályának, a REP-ek vezetőinek, jogászainak, megtérítési munkatársainak az együttműködése is.

Összességként elmondható, hogy a fentiekben ismertett eredmények ugyan vitathatatlanul a Jogi Főosztály munkatársainak lelkiismeretes, jó munkáját tükrözik, de ehhez mindenképpen hozzájárultak az OEP érintett főosztályai és a REP-ek vezetői, jogászai, megtérítési munkatársai is.

Köszönetnyilvánítás: Ezúton szeretnék köszönetet mondani közvetlen kollégáimnak, akik az ábrákban, táblázatban foglalt számadatokat összegyűjtötték.

A SZERZŐ BEMUTATÁSA

Dr. Radics Zsuzsanna Gabriella közgazdasági szakokleveles jogász. Diplomáját az ELTE Állam és Jogtudományi Karán szerezte 1991-ben, másoddiplomát kapott 1993-ban a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen. Jelenleg a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központjának végzős hallgatója. 1991-től a CO-NEXUS Gazdálkodási és Pénzügyi Tanácsadó Részvénytársaságnál

jogi előadóként dolgozott. 1993-tól a Pénzügyminisztérium Társadalmi Közkiadások Főosztályán a Nonprofit Osztály osztályvezetője, majd 2002-től a Járulék szabályozás területén szakmai tanácsadó. Részt vett szociális biztonsági egyezmények tárgyalásában. 2003-2004-ben meghatározó szerepe volt a Tbj-, Eho EU-s jogharmonizációjának kidolgozásában. 2004-től a PricewaterhouseCoopers Kft.-nél dolgozott. 2005 óta az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Jogi Főosztályán dolgozik, 2006. januárjától a Jogi Főosztály főosztályvezetője.

A Budai Gyermekszakrendelőbe került az új, egyedülálló orvostechnikai eszköz

Új, a nyilvánosságnak pár hete bemutatott, magyar fejlesztésű orvostechnikai eszközt kapott a Fővárosi Önkormányzat Szent János Kórháza és Észak-budai Egyesített Kórházai Bolyai utcai Gyermekszakrendelője az Aprónép Alapítványon keresztül. A szakrendelő a Sensolite polarizáltfény-terápiás rendszer kifejlesztőinek felajánlása alapján, ingyen jut a több, mint 15 millió forint értékű, egész testet kezelni képes polarizáltfény-terápiás készülékhez. Az eljárás lényege, hogy a vér polarizált fény általi kezelésével egyedülálló módon képes az emberi sejtműködést regenerálni. A kezelések segítségével számos, akár súlyos betegség gyógyulását lehet elősegíteni, vagy felgyorsítani mellékhatások nélkül.

Az új orvostechnikai eszközt, a Sensolite polarizáltfény-terápiás ágyat Horváth Csaba egészségügyért is felelős főpolgármester-helyettes, Dr. Pintérné Dr. Gönczi Ágnes az egyesített kórház főigazgatója és Dr. Madarasi Anna gyermekgyógyász főorvos, az Aprónép Alapítvány kuratóriumának elnöke vette át a készülék feltalálójától, Fenyő Mártától és fejlesztőjétől, Klein Pétertől.

Az új eszköz számos betegség gyógyítása során használható: a kezelési eljárás jelentősen serkenti az immunsejtek aktivitását, fokozza a vörösvérsejtek oxigén megkötő és oxigén megtartó képességét, ezáltal számos betegség gyógyulását segíti és gyorsítja. A Sensolite alkalmazási területe az általános egészségügyi problémáktól kezdve az egészen súlyos betegségekig terjed. Használható többek között sebek gyors begyógyítására, bőrproblémák kezelésére, égési sérülések gyógyítására, de hatásosan alkalmazható megelőzőként, általános közérzetjavító célokra, valamint az állóképesség növelésére is.

Horváth Csaba a világszerte szabadalmaztatott, magyar fejlesztésű orvostechnikai eszköz átvételekor hangsúlyozta: „Ez a készülék lehetővé teszi, hogy az általa kezelt gyermekek gyógyulása felgyorsuljon – ami sok fájdalmat, gyötörtést csökkenthet le, vagy enyhíthet –, és akár olyan betegségeket is kezeljenek vele, melyekre korábban nemigen volt lehetőség. Külön örömmel tölthet el bennünket, hogy ez a fényterápiás eszköz magyar találmány, amelyet remélhetőleg hamarosan az emberi egészségmegőrzés, betegségmegelőzés és rehabilitáció hatásos eszközeként ismer majd meg a világ.”

Klein Péter, a Sensolite fejlesztője és Fenyő Márta feltaláló hozzátette: „Fontosnak tartjuk, hogy a betegek, közülük pedig elsősorban a gyerekek minél hamarabb meggyógyuljanak. Ezért is döntöttünk úgy, hogy a Sensolite világbemutatója után az egyik első készüléket a Bolyai utcai Gyermekszakrendelő számára ajánljuk fel, bízva abban, hogy minél több gyermek gyógyulásában segít majd a polarizáltfény-terápia.”

Dr. Madarasi Anna gyermekgyógyász főorvos a készülék átvételekor elmondta: „Szakrendelőnk már korábban, a klinikai tesztek során is használta a készüléket. Rendkívül pozitív tapasztalataink vannak az eszközzel, ezért nagyon örülünk, hogy most már állandó jelleggel használhatják a hozzánk kezelésre járó beteg gyerekek. Bízom benne, hogy a kezeléseik során az eddigieknél is több betegség kezelésével kapcsolatban derül ki, hogy a teljes testet kezelő polarizáltfény képes a betegség gyógyítására, vagy a többi gyógykezelés pozitív hatásainak a felerősítésére.”